

Απόφαση 316 / 2018 (Α2, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ)

Αριθμός 316/2018

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Α2' Πολιτικό Τμήμα

ΣΥΓΚΡΟΤΗΘΗΚΕ από τους Δικαστές: Ιωσήφ Τσαλαγανίδη, Προεδρεύοντα Αρεοπαγίτη, κωλυομένου του Αντιπροέδρου του Αρείου Πάγου Γεωργίου Σακκά, Γεώργιο Κοντό - Εισηγητή, Αβροκόμη Θούα, Μιλτιάδη Χατζηγεωργίου και Γεώργιο Αποστολάκη, Αρεοπαγίτες.

ΣΥΝΗΛΘΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο Κατάστημά του, στις 9 Οκτωβρίου 2017, με την παρουσία και της γραμματέως, Θεοδώρας Παπαδημητρίου, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του αναιρεσεύοντος: Α. Μ. του Π., κατοίκου ..., ο οποίος παραστάθηκε με τον πληρεξούσιο δικηγόρο του Μιχαήλ Καραγιάννη.

Των αναιρεσιβλήτων: 1) Π. Ν. του Α. και 2) Χ. Ν. του Α., κατοίκων ..., οι οποίοι δεν παραστάθηκαν στο ακροατήριο.

Η ένδικη διαφορά άρχισε με την από 9-4-2002 αγωγή του ήδη αναιρεσεύοντος, που κατατέθηκε στο Πολυμελές Πρωτοδικείο Αθηνών.

Εκδόθηκαν οι αποφάσεις: 4043/2009 του ίδιου Δικαστηρίου και 3081/2015 του Εφετείου Αθηνών.

Την αναίρεση της τελευταίας απόφασης ζητεί ο αναιρεσειών με την από 25-9-2016 αίτησή του.

Κατά τη συζήτηση της αίτησης αυτής, που εκφωνήθηκε από το πινάκιο, παραστάθηκε μόνο ο αναιρεσειών, όπως σημειώνεται πιο πάνω.

Ο πληρεξούσιος του αναιρεσεύοντος ζήτησε την παραδοχή της αίτησης και την καταδίκη του αντιδίκου μέρους στη δικαστική δαπάνη.

ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ

Από τις προσκομιζόμενες από τον αναιρεσειόντα υπ' αριθμ..../25-1-2017 εκθέσεις επιδόσεως του δικαστικού επιμελητή του Εφετείου Αθηνών, Κ. Κ., προκύπτει ότι επικυρωμένο αντίγραφο της υπό κρίση αιτήσεως με την επ' αυτής πράξη προσδιορισμού της αναφερομένης στην αρχή της παρούσης δικασίμου και κλήση προς συζήτηση κατ' αυτήν έχει επιδοθεί, με την επιμέλεια του επισπεύδοντος την συζήτηση αναιρεσεύοντος, νομίμως και εμπροθέσμως στους αναιρεσιβλήτους (άρθρα 126 παρ.1α , 127 παρ.1, 128 παρ.1-3, και 568 Κ.Πολ.Δ.). Επομένως, εφόσον αυτοί δεν εμφανίσθηκαν ενώπιον του Δικαστηρίου και δεν εκπροσωπήθηκαν από πληρεξούσιο δικηγόρο, κατά την νόμιμη εκ του πινακίου εκφώνηση της υποθέσεως, πρέπει να δικασθούν ερήμην, θα προχωρήσει όμως η συζήτηση χωρίς την παρουσία των (άρθρο 576 παρ. 2 Κ.Πολ.Δ.).

Από τις διατάξεις των άρθρων 298, 299, 330 εδ. β' , 914 και 932 του Α.Κ. προκύπτει ότι η αδικοπρακτική ευθύνη προς αποζημίωση και ικανοποίηση της ηθικής βλάβης προϋποθέτει συμπεριφορά παράνομη και υπαίτια, επέλευση περιουσιακής ζημίας ή (και) ηθικής βλάβης και ύπαρξη αιτιώδους συνδέσμου μεταξύ της συμπεριφοράς του δράστου και της επελθούσης, περιουσιακής ή μη, ζημίας. Παράνομη είναι η συμπεριφορά που αντίκειται σε απαγορευτικό ή επιτακτικό κανόνα δικαίου, ο οποίος απονέμει δικαίωμα ή προστατεύει συγκεκριμένο συμφέρον του ζημιωθέντος. Για την κατάφαση της παρανομίας δεν απαιτείται παράβαση συγκεκριμένου κανόνος δικαίου, αλλά αρκεί η αντίθεση της συμπεριφοράς στο γενικότερο πνεύμα του δικαίου ή στις επιταγές της εννόμου τάξεως. Αιτιώδης σύνδεσμος τέλος υπάρχει, όταν κατά τα διδάγματα της κοινής πείρας (άρθρ. 336 παρ. 4 Κ.Πολ.Δ.) η φερομένη ως ζημιογόνος πράξη ή παράλειψη κατά τη συνηθισμένη και κανονική πορεία των πραγμάτων ή τις ειδικές περιστάσεις της συγκεκριμένης περιπτώσεως (άρθρ. 298 Α.Κ.) ήταν επαρκώς ικανή (πρόσφορη) να επιφέρει το επιζήμιο αποτέλεσμα, το οποίο και επέφερε (Α.Π.252/2013).

Από την ίδια διάταξη του άρθρου 914 Α.Κ. σε συνδυασμό προς εκείνες των άρθρων 147-149 Α.Κ. και 386 Π.Κ. προκύπτει ότι γενεσιουργό λόγο της υποχρεώσεως σε αποζημίωση αποτελεί και η απάτη σε βάρος του ζημιωθέντος, η οποία υπάρχει όταν κάποιος από δόλο προκαλεί, ενισχύει ή διατηρεί με κάθε μέσο ή τέχνασμα σε άλλον την εσφαλμένη αντίληψη πραγματικών γεγονότων, ένεκα της οποίας αυτός προβαίνει σε δήλωση βουλήσεως ή σε επιχείρηση πράξεως από την οποία υφίσταται ζημία, εφόσον το χρησιμοποιηθέν απατηλό μέσο υπήρξε αποφασιστικό για τη γενομένη δήλωση βουλήσεως ή την επιχειρηθείσα πράξη, ενώ δεν αποκλείεται η τυχόν χρησιμοποιηθείσα για την απάτη ψευδής παράσταση να αναφέρεται σε μελλοντικό γεγονός ή να συνδέεται με απόκρυψη κρίσιμων γεγονότων αναγομένων στο παρόν, την ύπαρξη των οποίων αγνοούσε ο ζημιωθείς και γνώριζε αυτός που τον εξαπάτησε (Α.Π. 41/2010). Ειδικότερα η απατηλή συμπεριφορά συνίσταται είτε σε παράσταση ανύπαρκτων γεγονότων ως υπαρκτών κατά παράβαση του καθήκοντος αλήθειας είτε στην απόκρυψη ή αποσιώπηση ή ατελή ανακοίνωση υπαρκτών γεγονότων, των οποίων η αποκάλυψη σ' αυτόν που τα αγνοούσε επιβαλλόταν από το καθήκον διαφωτίσεώς του με βάση την καλή πίστη ή την υπάρχουσα ιδιαίτερη σχέση μεταξύ του δηλούντος ή επιχειρούντος την πράξη και εκείνου προς τον οποίο απευθύνεται η δήλωση ή του ωφελουμένου από την πράξη (Α.Π.541/2012, 41/2010).

Εξάλλου, κατά το άρθρο 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δ.: "Αναίρεση επιτρέπεται αν παραβιάστηκε κανόνας του ουσιαστικού δικαίου, στον οποίο περιλαμβάνονται και οι ερμηνευτικοί κανόνες των δικαιοπραξιών". Ο κανόνας δικαίου παραβιάζεται, αν δεν εφαρμοστεί ενώ συντρέχουν οι πραγματικές προϋποθέσεις για την εφαρμογή του, ή αν εφαρμοστεί ενώ δεν συντρέχουν οι προϋποθέσεις αυτές, καθώς και αν εφαρμοστεί εσφαλμένα, η δε παραβίαση εκδηλώνεται είτε με ψευδή ερμηνεία, είτε με κακή εφαρμογή, δηλαδή με εσφαλμένη υπαγωγή. Στην περίπτωση δε που το δικαστήριο έκρινε κατ' ουσίαν την υπόθεση, η παραβίαση κανόνα ουσιαστικού δικαίου κρίνεται ενόψει των πραγματικών περιστατικών, τα οποία ανελέγκτως δέχθηκε ως αποδειχθέντα το δικαστήριο της ουσίας και της υπαγωγής αυτών στο νόμο, ιδρύεται δε ο λόγος αυτός αναιρέσεως, αν οι πραγματικές παραδοχές της αποφάσεως καθιστούν προφανή την παραβίαση (Α.Π. 43/2013, 335/2012).

Τέλος, κατά το άρθρο 559 αριθ. 19 Κ.Πολ.Δ., "Αναίρεση επιτρέπεται αν η απόφαση δεν έχει νόμιμη βάση και ιδίως αν δεν έχει καθόλου αιτιολογίες, ή έχει αιτιολογίες αντιφατικές ή ανεπαρκείς σε ζητήματα που ασκούν ουσιώδη επίδραση στην έκβαση της δίκης". Ο λόγος αυτός ιδρύεται, όταν στην ελάχιστονα πρόταση του νομικού συλλογισμού δεν εκτίθενται

καθόλου πραγματικά περιστατικά (έλλειψη αιτιολογίας), ή όταν τα εκτιθέμενα δεν καλύπτουν όλα τα στοιχεία που απαιτούνται, βάσει του πραγματικού του εφαρμοστέου κανόνος δικαίου, για την επέλευση της έννομης συνέπειας που απαγγέλθηκε ή την άρνησή του (ανεπαρκής αιτιολογία), ή όταν αντιφάσκουν μεταξύ τους (αντιφατική αιτιολογία). Δεν υπάρχει όμως ανεπάρκεια αιτιολογιών, όταν η απόφαση περιέχει συνοπτικές αλλά πλήρεις αιτιολογίες. Εξάλλου, το κατά νόμον αναγκαίο περιεχόμενο της ελάχιστονης προτάσεως προσδιορίζεται από τον εκάστοτε εφαρμοστέο κανόνα ουσιαστικού δικαίου, του οποίου το πραγματικό πρέπει να καλύπτεται πλήρως από τις παραδοχές της αποφάσεως στο αποδεικτικό της πόρισμα, και να μην καταλείπονται αμφιβολίες. Ελλείψεις δε αναγόμενες μόνο στην ανάλυση και στάθμιση των αποδεικτικών μέσων και γενικότερα ως προς την αιτιολόγηση του αποδεικτικού πορίσματος, αν αυτό διατυπώνεται σαφώς, δεν συνιστούν ανεπαρκείς αιτιολογίες. Δηλαδή, μόνο το τι αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε είναι ανάγκη να εκτίθεται στην απόφαση πλήρως και σαφώς, και όχι γιατί αποδείχθηκε ή δεν αποδείχθηκε. Τα επιχειρήματα δε του δικαστηρίου, που σχετίζονται με την εκτίμηση των αποδείξεων δεν συνιστούν παραδοχές, επί τη βάσει των οποίων διαμορφώνεται το αποδεικτικό πόρισμα, και ως εκ τούτου δεν αποτελούν "αιτιολογία" της αποφάσεως, ώστε στο πλαίσιο της διατάξεως του άρθρου 559 αριθ. 19 να επιδέχεται αυτή μομφή για αντιφατικότητα ή ανεπάρκεια, ενώ δεν δημιουργείται ο λόγος αυτός αναίρεσεως ούτε εξαιτίας του ότι το δικαστήριο δεν αναλύει ιδιαιτέρως και διεξοδικώς τα μη συνιστώντα αυτοτελείς ισχυρισμούς επιχειρήματα των διαδίκων.

Στην προκειμένη περίπτωση, το Εφετείο με την προσβαλλομένη απόφασή του, δέχθηκε κατά το ενδιαφέρον την παρούσα αναιρετική διαδικασία μέρος των, τα εξής: " Ο εναγών(ήδη αναιρεσείων) κατείχε από το έτος 1984 την ... άδεια πρακτορείου του Οργανισμού Προγνώσεων Αγώνων Ποδοσφαίρου (Ο.Π.Α.Π) εκμεταλλευόμενος αυτή σε μίσθιο κατάστημα επί της οδού Από τις αρχές όμως του έτους 1996 η λειτουργία του πρακτορείου του είχε ανασταλεί κατόπιν σχετικής αιτήσεως αναστολής της λειτουργίας του που είχε υποβάλει ο ίδιος και εγκριθεί από τον άνω Οργανισμό, επειδή από το έτος 1995 είχε προσληφθεί ως δημοτικός υπάλληλος. Το έτος 1997 ήλθε σε επαφή με τον πρώτο εναγόμενο (ήδη πρώτο αναιρεσίβλητο), ο οποίος εργαζόταν ως δημοσιογράφος στην εφημερίδα "... ο οποίος, ενεργώντας ατομικά αλλά και για λογαριασμό του δεύτερου εναγομένου - αδελφού του (ήδη δεύτερου αναιρεσίβλητου), του γνωστοποίησε το ενδιαφέρον του ίδιου και του τελευταίου (αδελφού του), ατόμου με ειδικές ανάγκες (τυφλού) για την μεταβίβαση της αδείας λειτουργίας του πρακτορείου του σ' αυτόν (δεύτερο εναγόμενο). Κατόπιν των σχετικών διαπραγματεύσεων, ο ενάγων συμφώνησε με τους εναγομένους να παραχωρήσει στο δεύτερο από αυτούς την εκμετάλλευση της εν λόγω άδειας, έναντι ανταλλάγματος ύψους 1.800.000 δραχμών, παρότι γνώριζε λόγω της προηγούμενης επαγγελματικής του ιδιότητας...ότι τούτο απαγορευόταν, όπως άλλωστε θεσπίσθηκε και νομοθετικά...Έτσι καταρτίσθηκε, μεταξύ του ενάγοντος και του δεύτερου εναγομένου το από 13-3-1997 ιδιωτικό συμφωνητικό, με το οποίο ο ενάγων εμφανιζόμενος ως πρώτος συμβαλλόμενος "παραχώρησε την εκμετάλλευση" της άνω αδείας λειτουργίας του πρακτορείου ΠΡΟΠΟ και ΛΟΤΤΟ που είχε στην κατοχή του "μέχρι την οριστική καταχώριση της άδειας στο όνομα του δεύτερου συμβαλλομένου" -δεύτερου εναγομένου, έναντι ανταλλάγματος ύψους 1.800.000 δραχμών. Εξ αυτού το ήμισυ (900.000δραχμές) καταβλήθηκε κατά την υπογραφή του άνω συμφωνητικού, ενώ το υπόλοιπο συμφωνήθηκε να καταβληθεί έως την 1-8-1997. Με άλλους όρους του ίδιου συμφωνητικού συμφωνήθηκε ότι ο δεύτερος εναγόμενος, για όσο χρονικό διάστημα εκμεταλλευόταν την άνω άδεια, στο όνομα του ενάγοντος θα κατέβαλε και θα κάλυπτε "όλα τα έξοδα και οικονομικές υποχρεώσεις "του τελευταίου που θα προέκυπταν

από τη λειτουργία του πρακτορείου, ότι θα ευθυνόταν έναντι του ενάγοντος για την έγκαιρη κάλυψη με δικά του χρήματα των επιταγών που ο τελευταίος θα εξέδιδε εις διαταγήν του Ο.Π.Α.Π, ενώ στο ίδιο συμφωνητικό υπήρξαν και προβλέψεις τόσο για τις συνέπειες που θα επέρχονταν σε βάρος του ενάγοντος στην περίπτωση που δεν θα καθίστατο εφικτή η άρση της αναστολής της άνω αδείας ή η ανάκλησή της με υπαιτιότητά του, όσο και για την περίπτωση, όπως επί λέξει εκτίθεται στο άνω συμφωνητικό, " που δεν καταστεί εφικτή η παροχή άδειας πρακτορείου ΠΡΟΠΟ και ΛΟΤΤΟ σε εταιρική μεταξύ τους σχέση ή στο όνομα του δεύτερου συμβαλλόμενου " - εναγόμενου. Ακολούθως ο πρώτος εναγόμενος, ο οποίος και κινούσε τις όλες διαδικασίες από την πλευρά των εναγομένων και ενδιαφερόταν να εκμεταλλευτεί και ο ίδιος την επίδικη άδεια - όπως άλλωστε και συνέβη, απορριπτομένων στο σημείο αυτό των αντίθετων εντελώς αόριστων επιχειρημάτων του, περί ολιγόωρης και περιστασιακής απασχολήσεώς του τα απογεύματα με υπαλληλική μάλιστα σχέση ως αβασίμων - δεδομένου ότι ο αδελφός του α) λόγω του προβλήματος υγείας που είχε δεν είχε τη δυνατότητα να λειτουργήσει τέτοιο πρακτορείο που απαιτούσε συνεχείς συναλλαγές και δοσοληψίες χρημάτων με το κοινό, για τις οποίες είναι απαραίτητη η χρήση της οράσεως και β) είχε ήδη διορισθεί ως τηλεφωνητής στο Παθολογικό Νοσοκομείο Αθηνών ..., από την 19-2-1997..., φρόντισε για την εξεύρεση νέου μισθίου καταστήματος, προκειμένου να λειτουργήσει εντός αυτού το πρακτορείο και για τη σύνδεσή του με τη Δ.Ε.Η και τον Ο.Τ.Ε. Έτσι καταρτίστηκε στο όνομα του ενάγοντος, ως μισθωτή, η από 12-3-1997 σύμβαση επαγγελματικής μισθώσεως (για συμβατικά καθορισθέν χρονικό διάστημα δύο ετών, ήτοι από 25-3-1997 έως 24-3-1999) ενός καταστήματος που βρισκόταν επί της οδού ... στα ..., όπου λειτούργησε το πρακτορείο υπό νέα άδεια, εγκριθείσα από τον Ο.Π.Α.Π, - τη με αριθμό ... άδεια λειτουργίας - επίσης στο όνομα του ενάγοντος, από το μήνα Απρίλιο του έτους 1997 - μετά και την έγκριση από τον Ο.Π.Α.Π σχετικής αιτήσεως μεταφοράς της άνω αρχικής άδειας που υπέβαλε ο τελευταίος...έως, και τα τέλη του μηνός Σεπτεμβρίου του έτους 2001 (τουλάχιστον). Επίσης, κατόπιν της από 3-4-1997 σχετικής εξουσιοδοτήσεως που παρέσχε ο ενάγων προς τον πρώτο εναγόμενο, ο τελευταίος υπέβαλε σχετική αίτηση προς τη Δ.Ε.Η στο όνομα του ενάγοντος παροχής ηλεκτρικού ρεύματος στο άνω κατάστημα, για την οποία καταρτίστηκε μεταξύ των τελευταίων το από 4-4-1997 συμβόλαιο παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, επίσης στο όνομα του ενάγοντος. Στο όνομα του ίδιου καταρτίστηκε και η αντίστοιχη σύμβαση παροχής υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας με τον Ο.Τ.Ε. Τέλος, αποδείχθηκε ότι κατά το αρχικό διάστημα της εκμεταλλεύσεως του από τους εναγομένους οι καταβολές των οφειλομένων προς τον Ο.Π.Α.Π χρηματικών ποσών από την είσπραξη των αντιτίμων της συμμετοχής στα παιγνίδια που διοργάνωνε από τους διαγωνιζόμενους παίκτες, γινόταν με επιταγές που εξέδιδε ο ενάγων σε διαταγή του άνω Οργανισμού, τις οποίες φρόντιζαν να καλύπτουν εγκαίρως οι εναγόμενοι. Στη συνέχεια, λόγω αλλαγής του σχετικού συστήματος οι τελευταίοι άρχισαν να αποδίδουν τα πιο πάνω ποσά στον Ο.Π.Α.Π χωρίς τη διαμεσολάβηση του ενάγοντος, αλλά πάντοτε στο όνομα του τελευταίου. Αποδεικνύεται συνεπώς, ότι ουδεμία ψευδής παράσταση των εναγομένων προς τον ενάγοντα υπήρξε αναφορικά με τη δυνατότητα του πρώτου εξ αυτών να επιτύχει τη μεταβίβαση της επίδικης άδειας εκμεταλλεύσεως πρακτορείου του Ο.Π.Α.Π στον δεύτερο εναγόμενο, ως άτομο με ειδικές ανάγκες, αλλά αντίθετα, ότι ο ενάγων επιδιώκοντας να εκμεταλλευθεί την χορηγηθείσα σ' αυτόν ως άνω άδεια, ακόμη και μετά το διορισμό του ως δημοτικού υπαλλήλου, κατάρτισε, εν γνώσει του ότι τούτο απαγορευόταν, σύμβαση παραχωρήσεως της εκμεταλλεύσεώς της με τον δεύτερο εναγόμενο και στη συνέχεια παρέσχε επί σειρά τεσσάρων και πλέον ετών την άμεση συνδρομή του και τις αναγκαίες συναινέσεις για τη λειτουργία του πρακτορείου κατά το ίδιο χρονικό διάστημα από τους εναγομένους στο όνομά του, καταρτίζοντας τις άνω συμβάσεις μισθώσεως, παροχής ηλεκτρικού ρεύματος, και

υπηρεσιών σταθερής τηλεφωνίας αλλά και συμπράττοντας δια της εκδόσεως τραπεζικών επιταγών εις διαταγήν του Ο.Π.Α.Π στη συνέχιση της εκμεταλλεύσεως της άνω άδειας από τους εναγομένους, μέσω δικού του λογαριασμού στην Εμπορική Τράπεζα. Ως εκ τούτου ουδεμία πλάνη δημιουργήθηκε στο πρόσωπο του ως προς την πιο πάνω επικαλούμενη δυνατότητα του πρώτου ενάγοντος, ικανή να τον οδηγήσει στην επίδικη παραχώρηση της εκμεταλλεύσεως της άνω άδειας λειτουργίας και συνακόλουθα ουδεμία απάτη διαπράχθηκε σε βάρος του από τους εναγόμενους, όπως αβάσιμα υποστηρίζει με την αγωγή του - δια της οποίας σημειωτέον δεν επικαλέσθηκε περιστατικά θεμελιωτικά ενδοσυμβατικής ευθύνης των εναγομένων - ώστε να δικαιούται εκ της αιτίας αυτής α) αποζημιώσεως, λόγω της ζημίας που υπέστη από την πράγματι αποδειχθείσα καταβολή εκ μέρους του ποσού των 35.378.568 δραχμών ή 103.825,58 Ευρώ στον Ο.Π.Α.Π, προκειμένου να αποφύγει δυσμενείς σε βάρος του δικαστικές ενέργειες εκ μέρους του τελευταίου, από την υπεξαίρεση τούτου εκ των χρημάτων διαγωνιζομένων παικτών, η οποία προέκυψε ότι συνέβη κατά τη διάρκειας λειτουργίας του πρακτορείου από τους εναγομένους και ειδικότερα μεταξύ της 18ης Σεπτεμβρίου και της 27ης Σεπτεμβρίου 2001 και β) χρηματικής ικανοποίησης για την ηθική βλάβη που υπέστη από την αδικοπραξία των εναγομένων. Η κρίση αυτή ενισχύεται ειδικότερα α) από το γεγονός ότι λόγω της μακρόχρονης απασχολήσεώς του ως πράκτορας του Ο.Π.Α.Π από το έτος 1984 έως το έτος 1996 - οπότε-λόγω της προσλήψεώς του ως δημοτικού υπαλλήλου - υποχρεώθηκε σε αναστολή της λειτουργίας της χορηγηθείσας σ' αυτόν αδείας εκμεταλλεύσεως πρακτορείου ΠΡΟΠΟ και ΛΟΤΤΟ, γνώριζε καλώς, ότι δεν είναι δυνατή, η μεταβίβαση της άνω αδείας- ούτε σε άτομα με ειδικές ανάγκες, β) από το ότι, ήταν ο ίδιος που υπέβαλε την αίτηση μεταφοράς της άνω αρχικής άδειας στο νέο μίσθιο κατάσταση που βρήκε ο πρώτος εναγόμενος για τη στέγαση του πρακτορείου, εφόσον λόγω της σοβαρότητας της σχετικής μεταβολής και του προσωπικού χαρακτήρα των παρεχομένων από τον άνω Οργανισμό αδειών λειτουργίας, η υποβολή σχετικής αιτήσεως, χωρίς την αυτοπρόσωπη παρουσία του δικαιούχου της αδείας ή την εκ μέρους του χορήγηση νομότυπης εξουσιοδοτήσεως προς τρίτο πρόσωπο, προκειμένου να υποβάλει για λογαριασμό του αυτή, αντίκειται στα διδάγματα της κοινής πείρας και της λογικής, και αναιρείται πλήρως και από το απευθυνόμενο προς τον ίδιο ως άνω απαντητικό έγγραφο του άνω Οργανισμού με θέμα την εν λόγω μεταφορά, γ) από το γεγονός ότι η επικαλούμενη επί σειρά τεσσάρων και πλέον ετών ανοχή του στη λειτουργία του πρακτορείου από τον πρώτο εναγόμενο, χωρίς να ολοκληρωθεί η μεταβίβαση της αδείας λειτουργίας του, αντίκειται ευθέως στα διδάγματα της κοινής πείρας και της λογικής και γ) από την διαμεσολάβησή του επί σειρά ετών, μέσω της εκδόσεως στο όνομά του τραπεζικών επιταγών εις διαταγήν του Ο.Π.Α.Π, προκειμένου να αποδίδονται οι εισπράξεις από τη λειτουργία του πρακτορείου και να μην δημιουργηθεί οιαδήποτε υποψία περί παράνομης λειτουργίας τούτου συνεπεία παραχωρήσεως της εκμεταλλεύσεως της χορηγηθείσας σ' αυτόν σχετικής αδείας. Σημειώνεται ακόμη α) ότι κατόπιν υποβολής σχετικής μηνύσεως από τον ενάγοντα κατά των εναγομένων, ασκήθηκε μεταξύ άλλων ποινική δίωξη κατά των τελευταίων για κακουργηματική απάτη κατά συναυτουργία, πλην όμως, το Συμβούλιο Πλημμελειοδικών Αθηνών με το 2095/2003 βούλευμά του, το οποίο επικυρώθηκε από το 2348/2003 βούλευμα του Συμβουλίου Εφετών Αθηνών, αποφάνθηκε ότι δεν πρέπει να γίνει κατηγορία κατά των τελευταίων επειδή δεν προέκυψαν σοβαρές ενδείξεις τελέσεως της πιο πάνω αξιόποινης πράξεως σε βάρος τους και β) ότι ο εναγών ο οποίος παραπέμφθηκε για να δικαστεί κατόπιν σχετικής μηνύσεως του Ο.Π.Α.Π για κακουργηματική υπεξαίρεση κατ' εξακολούθηση αντικειμένου ιδιαίτερα μεγάλης αξίας από εντολοδόχο, απαλλάχθηκε της άνω κατηγορίας με την 1672/2012 απόφαση του Πενταμελούς Εφετείου Αθηνών, στο απαλλακτικό σκεπτικό της οποίας έγινε δεκτό ότι το επίδικο πρακτορείο μετά την από 13-3-1997 συμφωνία λειτουργούσε ο δεύτερος

εναγόμενος ο οποίος και εισέπραττε το αντίτιμο των δελτίων των διαγωνιζομένων παικτών και συνακόλουθα με βάση τη συμφωνία τους ήταν και υπόχρεος προς απόδοση στον Ο.Π.Α.Π των άνω εισπραχθέντων αντιτίμων. Το πρωτοβάθμιο δικαστήριο, το οποίο απέρριψε την αγωγή ως ουσιαστικά αβάσιμη, με εν μέρει διαφορετική αιτιολογία, η οποία αντικαθίσταται με την παρούσα (αρ. 534 Κ.Πολ.Δ), ορθά εκτίμησε τις αποδείξεις. Επομένως οι πέντε (5) συναφείς και για το λόγο αυτό ενιαία εξεταζόμενοι λόγοι της εφέσεως με τους οποίους υποστηρίζονται τα αντίθετα, πρέπει να απορριφθούν ως ουσιαστικά αβάσιμοι".

Με βάση τις ανωτέρω παραδοχές το Εφετείο απέρριψε ως κατ' ουσίαν αβάσιμη την έφεση κατά της πρωτοδικού αποφάσεως, η οποία είχε κρίνει κατά τον ίδιο τρόπο και είχε απορρίψει ως κατ' ουσίαν αβάσιμη την αγωγή του αναιρεσειόντος, με την οποία αυτός επικαλούμενος αδικοπραξία και δη απάτη διαπραχθείσα εις βάρος του από τους αναιρεσιβλήτους, εξήγησε την επιδίκαση αποζημιώσεως για την ζημία την οποία υπέστη και χρηματικής ικανοποίησης λόγω της ηθικής του βλάβης. Έτσι κρίνοντας το Εφετείο ορθώς ερμήνευσε και εφήρμοσε τις προδιαληφθείσες ουσιαστικού δικαίου διατάξεις των άρθρων 914, 297, 298 και 330 Α.Κ. σε συνδυασμό προς 386 Π.Κ., δεν στέρησε δε την απόφασή του νομίμου βάσεως, καθόσον διέλαβε σ' αυτήν σαφείς, επαρκείς και χωρίς αντιφάσεις, λογικά κενά και ενδοιαστικές διατυπώσεις αιτιολογίες, που καθιστούν εφικτό τον αναιρετικό έλεγχο ως προς την ορθή εφαρμογή των εν λόγω διατάξεων, τις οποίες έτσι δεν παρεβίασε ευθέως ή εκ πλαγίου. Ειδικότερα, εκτίθενται με σαφήνεια και πληρότητα τα, κατά την αναιρετικώς ανέλεγκτη κρίση του Εφετείου, γενόμενα δεκτά ως αποδειχθέντα πραγματικά περιστατικά, τα οποία αναιρούν την αποδιδόμενη στους αναιρεσιβλήτους αδικοπρακτική ευθύνη και θεμελιώνουν πλήρως την εξελεχθείσα κρίση του Εφετείου ότι ουδεμία απάτη διεπράχθη εις βάρος του αναιρεσειόντος εκ μέρους των αναιρεσιβλήτων. Τούτο δε διότι, όπως εκτίθεται ειδικότερα στην απόφαση, ουδεμία ψευδής παράσταση των αναιρεσιβλήτων προς τον αναιρεσειόντα υπήρξε ως προς την δυνατότητα του πρώτου εξ αυτών να επιτύχει τη μεταβίβαση της επιδίκου αδείας εκμεταλλεύσεως πρακτορείου του Ο.Π.Α.Π στον δεύτερο ως άτομο με ειδικές ανάγκες, αλλά αντιθέτως, ότι αναιρεσειών επιδιώκοντας να εκμεταλλευθεί την χορηγηθείσα σ' αυτόν άδεια, και μετά το διορισμό του ως δημοτικού υπαλλήλου, προέβη στην μετά του δευτέρου αναιρεσιβλήτου σύναψη της επιδίκου συμβάσεως παραχωρήσεως της εκμεταλλεύσεως της αδείας, εν γνώσει του περί της απαγορεύσεως αυτής και εν συνεχεία παρέσχε επί τέσσαρα και πλέον έτη την άμεση συνδρομή του και τις αναγκαίες συναινέσεις για τη λειτουργία του πρακτορείου κατά το ίδιο χρονικό διάστημα επ' ονόματι του, καταρτίζοντας τις αναφερόμενες στην απόφαση συμβάσεις μισθώσεως, παροχής ηλεκτρικού ρεύματος και υπηρεσιών σταθεράς τηλεφωνίας, αλλά και συμπράττοντας διά της εκδόσεως τραπεζικών επιταγών εις διαταγήν του Ο.Π.Α.Π στη συνέχιση της εκμεταλλεύσεως της εν λόγω αδείας από τους αναιρεσιβλήτους. Επομένως οι περί του αντιθέτου δύο πρώτοι λόγοι του αναιρετηρίου, με τους οποίους προσάπτονται στην προσβαλλομένη απόφαση πλημμέλειες από τους αριθμούς 1 (με τον δεύτερο) και 19 (με τον πρώτο) του άρθρου 559 Κ.Πολ.Δ., συνιστάμενες στην ευθεία παραβίαση των ως είρηται ουσιαστικών διατάξεων, το πραγματικό των οποίων πληρούσαν τα δεκτά γενόμενα πραγματικά περιστατικά, αλλά και στην εκ πλαγίου παραβίαση των διατάξεων τούτων λόγω ανεπαρκών και αντιφατικών αιτιολογιών επί των αναφερομένων σ' αυτόν ζητημάτων, τυγχάνουν αβάσιμοι. Περαιτέρω οι αυτοί ως άνω λόγοι αναιρέσεως, καθ' ο μέρος, υπό την επίκληση των προειρημένων αναιρετικών αιτιάσεων, προσάπτουν στην προσβαλλομένη απόφαση πλημμέλειες αναγόμενες στην εκτίμηση και αξιολόγηση των αποδεικτικών μέσων και στα συναφή επιχειρήματα του Εφετείου είναι απαράδεκτοι, διότι, η σχετική κρίση του δικαστηρίου της ουσίας δεν υπόκειται σε αναιρετικό έλεγχο, σύμφωνα με την διάταξη του άρθρου 561 παρ.1 Κ.Πολ.Δ..

Επειδή, ο από το άρθρο 559 αριθ. 20 του Κ.Πολ.Δ. λόγος αναιρέσεως, για παραμόρφωση του περιεχομένου εγγράφου ιδρύεται, αν το δικαστήριο υπέπεσε σε διαγνωστικό λάθος, αναγόμενο δηλαδή στην ανάγνωση του εγγράφου, με την παραδοχή ότι περιέχει περιστατικά προφανώς διαφορετικά από εκείνα που πράγματι περιλαμβάνει, όχι δε και όταν, από το περιεχόμενο του εγγράφου, το οποίο σωστά διέγνωσε, συνάγει αποδεικτικό πόρισμα διαφορετικό από εκείνο που ο αναιρεσείων θεωρεί ορθό. Στην τελευταία περίπτωση, πρόκειται για παράπονο, αναγόμενο στην εκτίμηση των πραγματικών γεγονότων, η οποία εκφεύγει από τον αναιρετικό έλεγχο. Για να θεμελιωθεί ο προαναφερόμενος λόγος αναιρέσεως, θα πρέπει το δικαστήριο της ουσίας να έχει στηρίζει το αποδεικτικό πόρισμά του αποκλειστικώς ή κατά κύριο λόγο στο έγγραφο, το περιεχόμενο του οποίου φέρεται ότι παραμορφώθηκε, όχι δε και όταν το έχει απλώς συνεκτιμήσει, μαζί με άλλα αποδεικτικά μέσα, χωρίς να εξαιρεί το έγγραφο, αναφορικά με το πόρισμα στο οποίο κατέληξε ως προς το αποδεικτέο γεγονός (Ολ. Α.Π. 1/1999, 2/2008, Α.Π. 896/2011). Επιπροσθέτως για το ορισμένο του λόγου αυτού αναιρέσεως πρέπει να αναφέρονται στο αναιρετήριο: α) το αληθές περιεχόμενο του φερομένου ως παραμορφωθέντος εγγράφου, ώστε εκ της συγκρίσεώς του προς το γενόμενο δεκτό από την απόφαση να παρέχεται στον Άρειο Πάγο η δυνατότητα κρίσεως περί του αν υφίσταται διαγνωστικό σφάλμα, β) το γενόμενο δεκτό από την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, διαφορετικό του αληθούς περιεχόμενο, γ) το συμπέρασμα στο οποίο κατέληξε το δικαστήριο για το ότι υπάρχουν ή όχι κρίσιμα πραγματικά γεγονότα και δ) ο ουσιώδης πραγματικός ισχυρισμός για την απόδειξη ή ανταπόδειξη του οποίου χρησιμοποιήθηκε το έγγραφο. Αν ο λόγος αναιρέσεως δεν περιέχει τα ανωτέρω αναφερόμενα στοιχεία, είναι αόριστος και απορριπτέος (Α.Π. 2310/2009, 120/2008).

Στην προκειμένη περίπτωση, ο αναιρεσείων με τον τρίτο και τελευταίο λόγο της αιτήσεως προσάπτει στην προσβαλλομένη απόφαση την εκ του άρθρου 559 αριθ. 20 Κ.Πολ.Δ. αναιρετική πλημμέλεια, συνισταμένη ειδικότερα στο ότι το Εφετείο, ανέγνωσε εσφαλμένως: α) το κείμενο του από 13 Μαρτίου 1997 ιδιωτικού συμφωνητικού, παραλείποντας κρίσιμες φράσεις που θα οδηγούσαν σε διαφορετικό αποδεικτικό πόρισμα, και δη ότι η παραχώρηση της εκμεταλλεύσεως της επιδικίου αδείας στον δεύτερο των αναιρεσιβλήτων έγινε μέχρι την οριστική καταχώρηση της αδείας στο όνομα αυτού και ότι ο λόγος καταρτίσεως του συμφωνητικού ήταν η μεταβίβαση της αδείας στον τελευταίο και β) το σκεπτικό της υπ' αριθμ. 1672/2012 αποφάσεως του Πενταμελούς Εφετείου Κακουργημάτων Αθηνών, με την οποία αυτός κηρύχθηκε αθώος του αδικήματος της υπεξαίρέσεως εις βάρος του ΟΠΑΠ, παραλείποντας την ανάγνωση των κρίσιμων φράσεων αυτού, που θα οδηγούσαν επίσης σε διαφορετικό αποδεικτικό πόρισμα, και ειδικότερα ότι το αντίτιμο των δελτίων εισεπράττετο από τον δεύτερο των αναιρεσιβλήτων και ότι αυτός είχε την υποχρέωση να καλύπτει τις οικονομικές υποχρεώσεις που προέκυπταν από τη λειτουργία του πρακτορείου. Ο λόγος αυτός αναιρέσεως, πέραν της αοριστίας του, οφειλομένης στο ότι δεν προσδιορίζεται στο αναιρετήριο το, κατά την αναιρεσιβαλλομένη απόφαση, περιεχόμενο των φερομένων ως παραμορφωθέντος, ως άνω, εγγράφων, ώστε, εκ της αντιπαραβολής του με το αληθές περιεχόμενο των εγγράφων τούτων, να καταστεί δυνατή η διαπίστωση της συνδρομής ή μη του αποδιδομένου στην απόφαση διαγνωστικού σφάλματος, τυγχάνει απαράδεκτος, διότι όπως σαφώς προκύπτει, από το όλο περιεχόμενο του, δεν αποδίδεται στην απόφαση διαγνωστικό σφάλμα, αναγόμενο δηλαδή στην ανάγνωση των εγγράφων, αλλά εκτιμητικό τοιούτο, απόδοση δηλαδή στα ίδια έγγραφα νοήματος διαφορετικού από εκείνο που ο αναιρεσείων θεωρεί ορθό, το οποίο όμως δεν ιδρύει τον υπό έρευνα αναιρετικό λόγο.

Κατ' ακολουθίαν των ανωτέρω, η αίτηση αναιρέσεως πρέπει να απορριφθεί και να διαταχθεί η εισαγωγή του κατατεθέντος από τον αναιρεσείοντα παραβόλου στο Δημόσιο Ταμείο (άρθρο 495 παρ. 4 Κ.Πολ.Δ.) λόγω δε της ερημοδικίας των αναιρεσιβλήτων, δεν επιδικάζεται δικαστική δαπάνη εις βάρος του ηττηθέντος αναιρεσείοντος .

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Απορρίπτει την από 25 Σεπτεμβρίου 2016 αίτηση του Α. Μ. του Π. για αναίρεση της υπ' αριθμ. 3081/2015 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών.

Διατάσσει την εισαγωγή του κατατεθέντος παραβόλου στο Δημόσιο Ταμείο.

ΚΡΙΘΗΚΕ, αποφασίσθηκε στην Αθήνα, την 12 Δεκεμβρίου 2017.

ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΗΚΕ σε δημόσια συνεδρίαση στο ακροατήριό του, στην Αθήνα, την 12 Φεβρουαρίου 2018.

Ο ΠΡΟΕΔΡΕΥΩΝ ΑΡΕΟΠΑΓΙΤΗΣ Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ